

BUCOVINENI ÎN PARLAMENTUL ROMÂNIEI ÎNTREGITE. ADUNAREA DEPUTAȚILOR, SESIUNEA 1920–1922 (I)

RODICA IAȚENCU

Bukowiner Vertreter im Parlament Grossrumäniens. Abgeordnetenversammlung, Session 1920–1922 (I)

*(Zusammenfassung)**

Der vorliegende dokumentarische Beitrag behandelt die Tätigkeit der Bukowiner Vertreter im ersten Landtag Grossrumäniens – Abgeordnetenversammlung, Session 1920–1922. Die Landtagswahlen wurden von der Regierung des Generals Alexandru Averescu, des Präsidenten der Volkspartei, organisiert. In der Bukowina wurden die Wahlen aufgrund des Gesetzes Nr. 1 638 vom 8. April 1920 veranstaltet. Durch dieses Gesetz hat man einige Vorschriften des Wahlgesetzes für die Bukowina Nr. 3 620 vom 24. August 1919 verändert. Die Provinz wurde durch 17 Abgeordneten vertreten: Eusebie Popovici (Bezirk Suczawa), Ion Candrea (Bezirk Kimpolung), Dorimedont Popovici (Bezirk Gurahumora), Ifrim Popescu, Aurel Țurcan (Bezirk Radautz), Alfred Kohlruss, Vasile Ungureanu (Bezirk Storozynetz), George Grigorovici (der sich für ein Senatoremandat entschied), Iacob Pistiner, Benno Straucher (Czernowitz-Stadt), Constantin A. Dragonesi, Modest Cezar Scarlat (Bezirk Czernowitz), Constantin Krakalia (Bezirk Zastawna), Ion Heșca (Bezirk Kotzman), Anton Lukaszewicz (Bezirk Wîznitz), Toma Ionescu (Bezirk Waszkoutz), Vasile Grigorcea (Bezirk Sereth). Dazu kamen auch drei stellvertretende Abgeordnete: Rudolf Gaidosch, Norbert Kipper und Iosef Bierrer (Czernowitz-Stadt).

Nach einer Einführung in das Thema wird im ersten Teil dieses Beitrags von der Bestätigung der Wahlen in allen Bezirken berichtet. Im zweiten Teil werden die Verfasser die Tätigkeit der Bukowiner Abgeordneten in der Session 1920–1922 und im dritten Teil noch drei Dokumente (die Landtagsreden der Abgeordneten Vasile Ungureanu, Dorimedont Popovici und Iacob Pistiner) über die Probleme der Vereinigung und Verwaltung der Bukowina in den ersten Jahren nach 1918 präsentieren.

* Traducere: Ștefănița-Mihaela Ungureanu.

Schlüsselwörter und -ausdrücke: die Bukowina, Landtagswahlen, Landtagsmitglieder, Landtagsreden.

Introducere

Alegerile parlamentare din mai 1920 au fost organizate de către guvernul condus de generalul Alexandru Averescu, președintele Partidului Poporului. Acesta a convocat, prin decret regal, corpul electoral al întregii țări, care urma să aleagă, pe baza tipului de scrutin introdus prin Decretul-lege privind reforma electorală din 14 noiembrie 1918 (vot universal, egal și direct), corpurile legiuitoare¹. Data alegerilor a fost fixată în zilele de 25, 26, 27 mai 1920 pentru Adunarea Deputaților și 30, 31 mai 1920 pentru Senat (în cazul Transilvaniei, acestea au fost amânate pentru luna iunie 1920).

În perioada premergătoare alegerilor, Partidul Poporului a atras în rândurile sale o grupare din Partidului Național Român (condusă de Octavian Goga, Ioan Suciuc, Petru Groza) și una din Partidul Democrat al Unirii din Bucovina (condusă de Dorimedont Popovici). Guvernul a realizat un cartel electoral cu Partidul Conservator Democrat și Partidul German din România. Forțele politice ale opoziției au format Federația Democrației Național-Sociale (Partidul Național Român din Transilvania, care a depus liste electorale separate în circumscripțiile din Transilvania, Partidul Democrat al Unirii din Bucovina, Partidul Țărănesc din Vechiul Regat, Partidul Țărănesc din Basarabia, Partidul Naționalist Democrat – Nicolae Iorga, gruparea independentă dr. Nicolae Lupu). Partidul Național Liberal a candidat singur, la alegeri participând și Partidul Socialist.

Alegerile din mai 1920 s-au încheiat cu următoarele rezultate: Partidul Poporului – 206 mandate, Partidul Național Român – 27 de mandate, Partidul Țărănesc (Ion Mihalache) – 25 de mandate, Partidul Țărănesc (Ion Inculeț) – 23 de mandate, Partidul Socialist – 20 de mandate, Partidul Conservator Democrat – 10 mandate, Partidul German – 10 mandate².

Lucrările celui de-al doilea Parlament al României întregite s-au deschis la 20 iunie 1920. În perioada 30 iunie 1920 – 22 ianuarie 1922, președinte al Adunării Deputaților a fost Duiliu Zamfirescu (Partidul Democrat), iar președinte al Senatului, Constantin Coandă (Partidul Poporului).

¹ În perioada interbelică s-au organizat de zece ori alegeri parlamentare (noiembrie 1919; mai 1920; februarie–martie 1922; mai 1926; iulie 1927; decembrie 1928; iunie 1931; iulie 1932; noiembrie 1933; decembrie 1937) și de trei ori alegeri comunale și județene (februarie 1926; februarie–martie 1930; 1936–1937). La acestea se adaugă alegerile desfășurate în iunie 1939, sub regimul autoritar al regelui Carol al II-lea și al „partidului” său, Frontul Renașterii Naționale, ulterior Partidul Națiunii.

² „Monitorul Oficial”, Partea neoficială, nr. 47, 2 iunie 1920, p. 1439–1448.

În ceea ce privește Bucovina, guvernul Alexandru Averescu (13 martie 1920 – 17 decembrie 1921), interesat de „organizarea definitivă a vieții interne”³ prin descentralizare administrativă, a luat măsura desființării organelor care asigurau administrația proprie a provinciei, atribuțiile Secretariatelor/Serviciilor de Stat din Cernăuți trecând asupra ministerelor de resort/departamentelor corespunzătoare din guvernul central (Decretul-lege nr. 1 476/4 aprilie 1920)⁴. În acest sens s-a înființat o Comisie de descărcare a serviciilor publice din teritoriile alipite și unificarea lor cu Regatul României, prezidată de primul-ministru, în cadrul căreia a funcționat o Comisie regională pentru descărcare și unificare, formată din șapte secretari generali și șapte delegați ai guvernului central, aleși dintre funcționarii superiori, recomandați de către Consiliul de Miniștri⁵. În cadrul acestei comisii au funcționat secretariate generale până în aprilie 1921, când acestea au fost transformate în directorate generale, cu servicii pentru fiecare minister. Aceste organe au avut doar atribuții administrative, conducând, din însărcinarea guvernului, serviciile publice din provincie. Activitatea acestei comisii s-a desfășurat până în anul 1923, când toate resorturile au trecut direct sub autoritatea ministerelor centrale de la București⁶.

În planul vieții politice a Bucovinei, în perioada la care ne referim (1920–1922) s-au produs schimbări importante. După demisia guvernului Al. Vaida Voevod (13 martie 1920), Partidul Democrat al Unirii (P.D.U.), în frunte cu Ion Nistor, a aderat la Federația Democrației Național-Sociale, condusă de către Nicolae Iorga (această grupare a adunat partidele Blocului Parlamentar, trecute în opoziție)⁷. Inițial, P.D.U. a

³ „Glasul Bucovinei”, Cernăuți, anul III, 16 martie 1920, p. 1.

⁴ Radu Economu, *Unirea Bucovinei. 1918*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994, p. 75.

⁵ Aceștia au fost numiți prin Decretul regal nr. 1 713/22 aprilie 1920: Dorimedont Popovici – președinte; Constantin Stefanelli – Interne; Erast Tarangul – Finanțe; Vasile Hnidei – Comerț și Industrie; Ion Balmuș – Lucrări Publice; Constantin Scarlat – Agricultură; E. Ionescu – Salubritate; Traian Brăileanu – Instrucție Publică (înlocuit cu Constantin Mandicevschi). În perioada 1920–1922, în guvernul central Bucovina a fost reprezentată de Ion Nistor. După demisia acestuia, funcția de ministru de stat a fost preluată de Ion V. Stârcea și, ulterior, de Dorimedont Popovici. Cf. „Glasul Bucovinei”, anul III, 15 aprilie 1920, p. 1; Radu Economu, *op. cit.*, p. 76;

⁶ „Glasul Bucovinei”, anul III, 27 iunie 1920, p. 1; Vasile Pușcaș, Vasile Vesa (coordonatori), *Dezvoltare și modernizare în România interbelică (1919–1939). Culegere de studii*, București, Editura Politică, 1988, p. 45–46; Radu Economu, *op. cit.*, p. 75–76.

⁷ Ion Nistor, *Din viața politică*, în „Calendarul «Glasul Bucovinei» pe anul 1921”, Cernăuți, 1921, p. 166. Blocul Parlamentar s-a format la 25 noiembrie 1919, cu scopul de a forma o majoritate parlamentară pentru susținerea guvernului Al. Vaida-Voevod. A fost o coaliție politică alcătuită din Partidul Național Român (Transilvania), Partidul Țărănesc (Vechiul Regat), Partidul Țărănesc (Basarabia),

încercat o colaborare cu guvernul Alexandru Averescu, dar impunerea anumitor condiții politice – fuzionarea cu partidul ce urma să se înființeze, Partidul Poporului (17 aprilie 1920), și asumarea răspunderii pentru măsurile de unificare, au determinat, cum afirma Ion Nistor, „o schimbare esențială în conduita noastră politică de până atunci. Ne găseam la o răspântie de drum în calea noastră politică. Ni se cerea să ne schimbăm cu desăvârșire orientarea noastră politică [...]”⁸. Cealaltă grupare politică bucovineană, a lui Iancu Flondor, a fuzionat cu Partidul Poporului⁹. În această perioadă au mai activat în Bucovina Partidul Social Democrat (organizat în secții naționale: română, germană, evreiască, ucraineană și poloneză)¹⁰, grupul țărănesc, neconstituit în partid¹¹ și gruparea lui Dorimedont Popovici, care s-a desprins din P.D.U. și a aderat la Partidul Poporului¹².

În Bucovina, organizarea alegerilor parlamentare s-a făcut în baza Decretului-lege nr. 1 638, din 8 aprilie 1920¹³, care a modificat unele prevederi ale Decretului-lege electoral pentru Bucovina nr. 3 620, din 24 august 1919¹⁴. Conform

Partidul Democrat al Unirii (Bucovina), Partidul Naționalist Democrat și gruparea independentă condusă de Nicolae Lupu. Acesta s-a dizolvat la 13 martie 1920, odată cu demisia guvernului Al. Vaida-Voevod.

⁸ Ion Nistor, *op. cit.*, p. 167.

⁹ Iancu Flondor și-a dat demisia din Partidul Poporului, în mai 1920, părăsind definitiv viața politică. Această atitudine a fost motivată de faptul că Ion V. Stârcea, acuzat de afaceri ilegale cu pădurile Fondului Religionar, a fost numit ministru de stat și membru în Comisia de descărcare a serviciilor publice din teritoriile alipite și unificarea lor cu Regatul României. Cf. Radu Economu, *op. cit.*, p. 76–77.

¹⁰ Înființat în anul 1896, Partidul Social Democrat a fost singura formațiune politică din Bucovina care a supraviețuit Primului Război Mondial, continuându-și activitatea până în anul 1938. În structurile de conducere ale Federației Partidelor Socialiste din România, constituită în iunie 1921, s-au aflat bucovinenii George Grigorovici (președintele Comitetului executiv), Iacob Pistiner (secretar), Constantin Krakalia (membru al Comisiei de control), Romulus Dan (membru supleant). Cf. Nicolae Jurcă, *Istoria social-democrației din România*, București, Editura Științifică, 1994, p. 139.

¹¹ Grupul țărănesc s-a transformat în partid la începutul anului 1922 și a fuzionat cu Partidul Țărănesc din Vechiul Regat. Filiala bucovineană a fost condusă de Teofil Sauciuc-Săveanu. Cf. Radu Economu, *op. cit.*, p. 81.

¹² *Ibidem*, p. 77.

¹³ Dezbaterile Constituantei – Senatul, „Monitorul Oficial” (în continuare se va cita D.S., M.O.), nr. 107, 6 august 1921, p. 2736.

¹⁴ Cele trei decrete-lege (Decretul-lege privind reforma electorală din 14 noiembrie 1918, Decretul-lege electoral pentru Bucovina, nr. 3 620/24 august 1919, Decretul-lege cuprinzând dispoziții privitoare la alegerile pentru Adunarea Deputaților și Senat în Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Maramureș, nr. 3 621/24 august 1919) au fost în vigoare, cu unele modificări, care nu le-au afectat natura inițială, până în anul 1926. În baza acestora au fost organizate alegerile parlamentare din anii 1919, 1920 și 1922. Unele dintre modificări au vizat redimensionarea adunărilor alese, din anul 1920, crescând norma de reprezentare, astfel că numărul deputaților s-a redus: de la 337 la 231 în Vechiul Regat și Basarabia, de la 205 la 121 în Transilvania și de la 27 la 17 în Bucovina. O reducere similară s-a produs și la Senat, dar mandatele de drept s-au prezervat. Cf. Alexandru Radu, *Reforma sistemului electoral din România*. O

noii legi electorale, în fiecare circumscripție electorală se repartiza un număr de comune a căror populație să însumeze 50 000 de locuitori pentru alegerile de deputați și 100 000 de locuitori pentru alegerile de senatori. Urmasă să fie aleși 17 deputați și 10 senatori în cele 23 de circumscripții electorale organizate în Bucovina.

La alegerile din mai 1920 au participat: Partidul Democrat al Unirii, Partidul Social Democrat din Bucovina, candidații ai naționalităților minoritare și candidații independenți.

În Parlamentul României Întregite, sesiunea 1920–1922, populația Bucovinei a fost reprezentată de 16 deputați (George Grigorovici, care a candidat pentru ambele Camere, a optat pentru mandatul de senator; în circumscripția Cernăuți–oraș au fost aleși și trei deputați supleanți) și 10 senatori, dintre care unul de drept (mitropolitul Bucovinei) și nouă aleși (opt prin vot universal și unul din partea Universității din Cernăuți), care au candidat din partea Partidului Poporului, Partidului Social Democrat din Bucovina, Partidului Democrat al Unirii, Partidului Democrat. Remarcăm faptul că acum a fost ales un număr mai mare de parlamentari aparținând naționalităților minoritare (ucraineni, evrei, germani), comparativ cu alegerile din noiembrie 1919. Minoritarii au câștigat toate mandatele de deputați în circumscripția Cernăuți–oraș, înregistrând succese și în circumscripțiile Storojineț, Zastavna, Coțmani și Vijnița. Vizita familiei regale în provincie (16–18 mai 1920)¹⁵ și întrevederile primului-ministru Alexandru Averescu cu reprezentanții minorităților etnice din Bucovina au avut un rol important în decizia acestora de a participa activ la alegeri. De acum datează, în practica electorală din Bucovina, și începutul alianțelor dintre partidele minoritare și partidul de guvernământ, în acest caz între Partidul German și Partidul Poporului¹⁶.

În prima parte a acestui documentar prezentăm validarea alegerilor desfășurate în cele 15 circumscripții electorale care au fost organizate în Bucovina, precum și în județul Suceava–Regat (deputații care au reprezentat acest județ au prezentat intervenții care s-au referit și la problemele Bucovinei). În partea a doua vom analiza activitatea deputaților bucovineni în Parlament, sesiunea 1920–1922, iar în partea a

istorie analitică (I), în „Sfera politicii”. Revistă de științe politice editată de Fundația „Orient Expres”, București, vol. XX, nr. 1 (167), ianuarie–februarie 2012; accesat online, în 10 februarie 2015, la adresa <http://www.sferapoliticii.ro/sfera/167/art01-RaduA.php>.

¹⁵ Radu Economu, *op. cit.*, p. 78–79.

¹⁶ Florin-Răzvan Mihai, *Dinamica electorală a candidaților minoritari din Bucovina la alegerile generale din România interbelică*, în vol. Vasile Ciobanu, Sorin Radu (coordonatori), *Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX*, vol. V, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2010; accesat online, în 12 ianuarie 2015, la adresa <http://mihaiiflorinrazvan.ro/?p=132>.

treia vom prezenta trei documente (intervențiile parlamentare susținute de către deputații Vasile Ungureanu, ședința A.D. din 16 iulie 1920; Dorimedont Popovici, ședința A.D. din 28 decembrie 1920 și Iacob Pistiner, ședința A.D. din 18 iulie 1921) referitoare la problemele unificării și administrării Bucovinei în primii ani de după unire.

Validarea alegerilor pentru Adunarea Deputaților

Verificarea și validarea mandatelor celor 76 de județe care și-au trimis reprezentanți în Parlament a fost cercetată de cele șapte secțiuni în care a fost împărțită A.D., conform art. 2 din Regulamentul de funcționare a acesteia (ședința extraordinară din 21 iunie 1920)¹⁷. Județele Siret, Câmpulung, Vijnița, Vășcăuți și Zastavna au făcut parte din Secțiunea I; județele Gura-Humorului și Cernăuți – Secțiunea a II-a; județul Suceava – Secțiunea a III-a; județele Coțmani și Rădăuți – Secțiunea a IV-a; județul Storjineț – Secțiunea a VI-a¹⁸.

1. Județul Suceava

În ședința A.D. din 24 iunie 1920, raportorul Virgil Slăvescu a propus validarea alegerilor de deputați pentru județul Suceava¹⁹, desfășurate în perioada 25–27 mai 1920 (șapte liste electorale, patru mandate de deputați). S-au înscris 28 272 de alegători, s-au înregistrat 23 089 de votanți, iar 2 202 voturi au fost anulate. Lista nr. 1 a obținut ca masă electorală 38 415 voturi; lista nr. 2 – 27 819 voturi; lista nr. 3 – 1 414 voturi; lista nr. 4 – 3 656 de voturi; lista nr. 5 – 5 513 voturi; lista nr. 6 – 1 048 de voturi; lista nr. 7 – 4 151 de voturi. Pentru repartizarea mandatelor s-au împărțit masele electorale

¹⁷ Vezi Tabelul 3.

¹⁸ Dezbaterile Adunării Deputaților, „Monitorul oficial” (în continuare se va cita D.A.D., M.O.), nr. 1, 23 iunie 1920, p. 3.

¹⁹ După anexarea nordului Moldovei de către Imperiul Austriac, Ținutul Suceava a fost împărțit în două. Partea care a revenit Bucovinei a constituit districtul Suceava, iar cea care a rămas în Moldova a format ținutul Suceava, cu o capitală nouă, la Fălticeni. În perioada cuprinsă între Marea Unire și până la votarea Legii pentru unificare administrativă (14 iunie 1925) s-a păstrat specificul organizării administrativ-teritoriale în provinciile istorice. În Bucovina, regimul administrativ a fost reglementat prin Decretul pentru administrația Bucovinei nr. 3715/18 decembrie 1918, iar regiunea Regatului României a rămas cu organizarea moștenită din perioada antebelică (Legea pentru consiliile județene din 2 aprilie 1894), în care figura județul Suceava (ulterior a avut loc schimbarea denumirii în județul Baia, cu reședința la Fălticeni). Vezi și Radu Săgeată, *Organizarea administrativ-teritorială a României. Evoluție. Propuneri de optimizare*, București, 2013; accesată online, în 30 mai 2014, la adresa [www.geopolitic.ro/17\)%20News%20March%202013%20\(5.03.2013\).pdf](http://www.geopolitic.ro/17)%20News%20March%202013%20(5.03.2013).pdf); http://earth.unibuc.ro/file_download/293341; memoriainterbelica.memoria.ro/județe/baia.

prin numerele 1, 2, 3 și 4 (câți reprezentanți erau de ales) și, alegându-se din toate aceste câaturi cele patru mai mari, s-a găsit ca divizor comun cifra 13 909, adică cel mai mic dintre aceste patru câaturi. Cu această cifră, împărțindu-se masele electorale, s-a stabilit că listei nr. 1 i se cuvin două mandate și listei nr. 2 tot două mandate. Au fost proclamați aleși din fiecare listă, căreia i s-au atribuit mandate, cei care au obținut cel mai mare număr de voturi și anume: Vasile Tomegea – 9 693 de voturi; Virgil Tempeanu – 9 630 de voturi; Ion Zelea-Codreanu – 7 039 de voturi; Ion V. Crețu – 7 032 de voturi. Deputați supleanți au fost declarați următorii: Toader Crețu – 9 557 de voturi; Ștefan Dimitriu – 9 535 de voturi; Constantin Demetrescu – 6 923 de voturi; Mihai Zăhărescu – 6 825 de voturi.

La dosar s-a înregistrat o contestație a locuitorilor din comunele Fălticeni, Preutești și Rădășeni în legătură cu alegerea lui Virgil Tempeanu, care n-a demisionat din funcția de profesor cu titlul provizoriu. Conform art. 7 din Regulamentul A.D., Secțiunea a III-a verificatoare a luat în considerare această contestație, hotărând să fie adusă în dezbaterile Camerei. De asemenea, în ședința A.D. din 24 iunie 1920, deputatul Vasile Tomegea a avut o intervenție cu privire la Ion V. Crețu, căruia i s-au adus acuzații referitoare la faptul că a fost dat afară din magistratură, din Baroul avocaților din Piatra Neamț și din poliția orașului Fălticeni și că ar fi procedat incorect în timpul alegerilor parlamentare. În urma respingerii acestor contestații, Virgil Tempeanu și Ion V. Crețu au fost validați ca deputați ai județului Suceava²⁰.

2. *Circumscripția electorală Suceava*

Validarea alegerilor pentru circumscripția electorală Suceava, desfășurate în 27 mai 1920, a fost propusă de către raportorul Gh. Cantacuzino în ședința A.D. din 25 iunie 1920. S-au prezentat trei candidați pentru un loc de deputat și rezultatul a fost următorul: votanți – 7 335; voturi anulate – 256. Cele 7 079 de voturi rămase valabile s-au împărțit astfel: Eusebie Popovici – 4 335; Filaret Doboș – 2 073; Ion C. Brătianu – 671. Majoritatea absolută²¹ a întrunit-o Eusebie Popovici. La dosar au existat două

²⁰ D.A.D., M.O., nr. 5, 27 iunie 1920, p. 33–35.

²¹ Conform art. 109 – „În circumscripțiile care aleg câte un singur deputat, precum și în circumscripțiile pentru alegerea de senatori, va fi declarat deputat sau senator candidatul care a obținut majoritatea absolută a voturilor. Majoritatea absolută e cifra mai mare decât jumătatea voturilor valabile. Dacă niciunul dintre candidați nu a obținut majoritatea absolută a voturilor, se va face alegerea restrânsă (balotaj) între cei doi candidați care au obținut mai multe voturi. Între candidații cu voturi egale, se va proceda prin tragere la sorți. [În cazul când] candidatul care, după rezultatul constat, a obținut majoritatea absolută a voturilor sau majoritatea relativă, pentru a fi admis la alegerea restrânsă, a decedat în decursul

contestații: una semnată de Filaret Doboș, Teodor Codici și Nicolae Mitrofan și cealaltă de Vasili Clipa și Sava Lungu, pe marginea cărora deputatul Vasile Ungureanu a avut o interpelare în Parlament, în ședința A.D. din 25 iunie 1920²². Contestățiile au fost respinse de Secțiunea a III-a verificatoare, însă, conform Regulamentului A.D., s-a cerut vot nominal pentru soluționarea acestora. În urma respingerii contestațiilor, Eusebie Popovici a fost declarat deputat al județului Suceava²³.

3. Județul Câmpulung

În ședința A.D. din 23 iunie 1920, raportorul Ioan Manolescu a propus validarea alegerilor pentru județul Câmpulung, desfășurate la 28 mai 1920. Aici s-au prezentat trei candidați, care au întrunit 5 976 de voturi, dintre care 5 755 de voturi au fost valabile și 221 de voturi au fost anulate: Ion Candrea – 2 765 de voturi; Vasile Lițu – 1 581 de voturi; Iorgu G. Toma – 1 409 voturi. Neîntrunind niciunul dintre candidați majoritatea absolută (2 878 de voturi), Biroul Electoral a procedat la alegerea restrânsă între candidații Ion Candrea și Vasile Lițu (6 iunie 1920). În urma acestor alegeri, Ion Candrea a întrunit 3 461 de voturi, iar Vasile Lițu 170 de voturi (dintre cele 3 636 de voturi date, cinci au fost anulate și 3 631 au fost valabile). Neînregistrându-se nicio contestație, Ion Candrea a fost validat deputat pentru județul Câmpulung²⁴.

4. Județul Gura-Humorului

Alegerile pentru desemnarea deputaților din partea județului Gura-Humorului s-au desfășurat la 3 iunie 1920, iar validarea acestora a fost propusă de către raportorul V. Niciu în ședința A.D. din 23 iunie 1920. S-au prezentat cinci candidați, iar rezultatul a fost următorul: votanți – 6 292; voturi anulate – 35; Dorimedont Popovici – 5 138 de voturi; Nicolai Ardeleanu – 776 de voturi; Dumitru Gavrilescu – 181 de voturi; Ioan Brătianu – 95 de voturi; Romulus Reuț – 67 de voturi. Având în vedere că la dosarul acestor alegeri nu s-a depus nicio contestație, Dorimedont Popovici a fost declarat deputat din partea județului Gura-Humorului²⁵.

procedurii electorale, alegerea se va considera zădărnicită și se va face alegere nouă” – din Decretul-lege electoral pentru Bucovina nr. 3 620/24 august 1919, în circumscripțiile electorale care aleg câte un singur deputat, va fi declarat ales cel care va întruni majoritatea absolută, adică numărul cel mai mare față de jumătatea voturilor valabile. Cf. M.O., Partea oficială, nr. 103, 26 august 1919, p. 5724–5734.

²² D.A.D., M.O., nr. 6, 29 iunie 1920, p. 72–73.

²³ *Ibidem*, p. 73, 74.

²⁴ *Idem*, nr. 4, 26 iunie 1920, p. 9.

²⁵ *Ibidem*, p. 10.

5. Județul Rădăuți

În ședința A.D. din 26 iunie 1920, raportorul Gh. Cantacuzino a propus validarea alegerilor pentru județul Rădăuți. În circumscripția Rădăuți–oraș s-au prezentat șase candidați: Vasile Bodnărescu – 1 981 de voturi; Ifrim Popescu – 1 132 de voturi; Constantin Nastasi – 453 de voturi; Teofil Simionovici – 431 de voturi; Constantin Brăilean – 104 voturi; Vasile Strătescu – 93 de voturi. În total au fost înregistrate 4 333 de voturi, dintre care 139 au fost anulate. Neîntrunind niciunul dintre candidați majoritatea absolută a voturilor valabile, s-a declarat balotaj între Vasile Bodnărescu și Ifrim Popescu, noile alegerile având loc la 6 iunie 1920. Acum au fost înregistrate 4 670 de voturi, dintre care 28 au fost anulate. În urma rezultatului alegerilor (Ifrim Popescu – 3 565 de voturi și Vasile Bodnărescu – 1 077 de voturi), Ifrim Popescu a fost declarat deputat. Referitor la această validare, a fost depusă în Parlament o contestație de către Vasile Bodnărescu, care prezenta fraudele ce s-ar fi comis cu ocazia organizării alegerilor, cerându-se invalidarea candidatului ales și instituirea unei anchete parlamentare. Pe această temă au avut interpelări și deputații Vasile Ungureanu și Aurel Țurcan²⁶. Secțiunea a IV-a verificatoare, constatând faptul că informațiile prezentate în contestații sunt nefondate, a respins cererea.

Pentru circumscripția Vicovu de Sus au candidat Aurel Țurcan și Ion Nistor. Aurel Țurcan a întrunit majoritatea absolută a voturilor valabile. Astfel, județul Rădăuți a fost reprezentat în A.D. de către Ifrim Popescu și Aurel Țurcan²⁷.

6. Județul Storojineț

Validarea alegerilor pentru județul Storojineț, desfășurate la 28 mai 1920, a avut loc în ședința A.D. din 28 iunie 1920. În circumscripția Storojineț s-au înregistrat 4 818 votanți (145 de voturi anulate), ale căror voturi s-au repartizat astfel: Alfred Kohlruss – 2 328; Aurel Morariu – 1 873; Florea Lupu – 472. Pentru circumscripția Ciudei s-au înregistrat 6 037 de votanți și au fost anulate 220 de voturi. Vasile Ungureanu a obținut 3 347 de voturi; Vasile Gheorghiu – 2 212 voturi; Constantin Onciul – 258 de voturi. Pentru aceste alegeri s-au depus două contestații, pe marginea cărora au făcut interpelări Vasile Ungureanu, Dorimedont Popovici și

²⁶ Acestea au fost prezentate în ședința A.D. din 26 iunie 1920. Cf. D.A.D., M.O., nr. 7, 30 iunie 1920, p. 92–93.

²⁷ *Ibidem*, p. 92–93.

Nicolae Iorga²⁸. În urma respingerii acestor contestații, Vasile Ungureanu și Alfred Kohlruss au fost declarați deputați ai județului Storojineț²⁹.

7. Județul Cernăuți

În ședința A.D. din 24 iunie 1920, raportorul Virgil Slăvescu a propus validarea alegerilor pentru județul Cernăuți, desfășurate la 27 mai 1920. Urmău să fie aleși doi deputați în circumscripțiile Boian și Cuciurul Mare. Pentru circumscripția Boian s-au înscris 7 905 alegători și s-au înregistrat 6 024 de voturi, dintre care 51 au fost anulate. Constantin A. Dragonesi a întrunit majoritatea absolută (4 930 de voturi) și a fost declarat deputat, față de Mihael Hamick – 839 de voturi și Dimitrie Țopa – 204 voturi. Pentru circumscripția Cuciurul Mare s-au înscris 8 275 de alegători; votanți – 4 889; voturi anulate – 81. Modest Cesar Scalat a întrunit 3 174 de voturi (majoritatea absolută) și a fost declarat deputat, față de Nicolae Mitencu, care a obținut 1 634 de voturi. La dosar a existat o contestație a lui Nicolae Mitencu, adresată Biroului Electoral, în care a sesizat disfuncționalitățile care s-au înregistrat în desfășurarea procesului electoral. De asemenea, Alexandru Averescu a primit un protest semnat de 4 443 de alegători, membri ai Partidului Poporului, care au declarat că se retrag din partid dacă va fi validată alegerea lui Modest Cesar Scalat. Contestația a fost semnată de Vasile Ungureanu, T. Mureșianu, Vasile V. Haneș, Al. Mășătescu, Florian Cristescu, N. Buțureanu ș.a. Referitor la această contestație, în Parlament au fost susținute interpelări de către deputații Vasile Ungureanu și Modest Cesar Scalat³⁰. Secțiunea a II-a verificatoare a respins aceste contestații, iar în ședința A.D. din 25 iunie 1920, prin vot, s-a respins contestația asupra alegerii deputatului Modest Cesar Scalat. Ca urmare, au fost proclamați deputați ai județului Cernăuți Constantin A. Dragonesi (circumscripția Boian) și Modest Cesar Scalat (circumscripția Cuciurul Mare)³¹.

8. Orașul Cernăuți³²

²⁸ Acestea au fost prezentate în ședința A.D. din 28 iunie 1920. Cf. D.A.D., M.O., nr. 8, 1 iulie 1920, p. 105–108.

²⁹ *Ibidem*, p. 103–104.

³⁰ *Idem*, nr. 5, 27 iunie 1920, p. 48–49.

³¹ *Ibidem*, p. 47–49.

³² Orașul Cernăuți a avut, din punct de vedere administrativ, un statut aparte, fiind organizat de sine stătător. Acesta n-a fost inclus în niciunul dintre cele 11 ținuturi/căpităni în care a fost împărțită Bucovina până în anul 1925, când a fost adoptată Legea pentru unificarea administrativă, în baza căreia s-au organizat în provincie cinci județe.

În ședința A.D. din 24 iunie 1920, raportorul Virgil Slăvescu a propus validarea alegerilor pentru orașul Cernăuți (27 mai 1920), care urma să fie reprezentat în Parlament de către trei deputați. S-au întocmit patru liste electorale, s-au înscris 20 913 alegători, s-au înregistrat 10 787 de voturi, dintre care 357 au fost anulate, rămânând valabile 10 430 de voturi. Lista nr. 1 a obținut ca masă electorală 19 095 de voturi; lista nr. 2 – 8 880 de voturi; lista nr. 3 – 2 049 de voturi; lista nr. 4 – 725 de voturi. Pentru repartizarea mandatelor s-a procedat conform art. 110 al Decretului-lege electoral pentru Bucovina nr. 3 620, din 24 august 1919³³, și s-a stabilit că listei nr. 1 i se cuvin două mandate și listei nr. 2 un mandat. Au fost declarați aleși din fiecare listă căreia i s-au atribuit mandate cei care au obținut cel mai mare număr de voturi: George Grigorovici – 6 728 de voturi (lista nr. 1); Iacob Pistiner – 6 421 de voturi (lista nr. 1); Benno Straucher – 3 261 de voturi (lista nr. 2). Rudolf Gaidosch (5 946 de voturi, lista nr. 1), Norbert Kipper (2 864 de voturi, lista nr. 2) și Iosef Bierrer (2 755 de voturi, lista nr. 2) au fost declarați deputați supleanți³⁴. Pe listele electorale ale circumscripției Cernăuți-oraș s-au înscris și alți candidați, care ulterior s-au retras

³³ „În circumscripția orașului Cernăuți, președintele Biroului Electoral Central va totaliza rezultatele pentru fiecare candidat și apoi pentru fiecare listă în parte. Rezultatele se clasifică în ordinea importanței lor în două liste: una cuprinzând suma totală a voturilor obținute de toți candidații care formează o listă, a doua cuprinzând suma totală a voturilor obținute de fiecare candidat în parte. Suma totală a voturilor obținute de candidații unei liste se numește masă electorală. Repartiția mandatelor, la care are drept această circumscripție, se face proporțional cu masa electorală a fiecărei liste, după calculele următoare: masa electorală a fiecărei liste se împarte succesiv cu numerele 1, 2 și 3, adică până la concurența numărului de 3 mandate ce revin circumscripției și căturile astfel obținute se înscriu, apoi, în ordinea importanței lor. Cel mai mic din aceste cături, corespunzător mandatului al treilea, servește de împărțitor comun. Președintele Biroului Electoral atribuie fiecărei liste atâtea mandate de câte ori împărțitorul comun intră în masa electorală a listei. În cazul când unul sau mai multe mandate ar rămâne neatribuite, din cauză că resturile împărțirilor sunt inferioare împărțitorului comun, mandatul sau mandatele se vor atribui în ordinea importanței resturilor. Președintele Biroului Electoral Central atribuie mandatele convenite fiecărei liste candidaților cu cel mai mare număr de voturi și în caz de egalitate de voturi între doi candidați, procedează prin tragere la sorți. Când egalitatea există între două sau mai multe liste, mandatele se atribuie candidaților de pe ambele liste care au întrunit, individual, cele mai multe voturi și în caz de egalitate între doi sau mai mulți candidați, se procedează prin tragere la sorți. Voturile obținute de un candidat decedat în cele zece zile libere ce preced scrutinului sunt valabil câștigate listei căreia [îi] aparține și mandatul care i-ar fi revenit din cauza numărului de voturi ce a obținut se va atribui candidatului de pe acea listă, care îi urmează imediat ca număr de voturi”. Cf. M.O., Partea oficială, nr. 103, 26 august 1919, p. 5724–5734.

³⁴ D.A.D., M.O., nr. 5, 27 iunie 1920, p. 47–49.

din cursa electorală: Constantin A. Dragonesi, Ludwig Strohmayer, Franz Lang, Gheroghe Schauz, Stanisław Kwiatkowski³⁵.

9. Județul Zastavna

În ședința A.D. din 23 iunie 1920, raportorul C. Barbacioru a propus validarea alegerilor pentru județul Zastavna, desfășurate la 27 mai 1920. S-au înscris 7 142 de alegători; votanți – 4 061; voturi valabile – 3 992; voturi nevalabile – 69. Candidații care s-au prezentat în fața alegătorilor au fost: Constantin Krakalia – 2 994 de voturi; Casian Bohateret – 640 de voturi; Dimitrie Mihailiuc – 279 de voturi; Vasile Sion – 79 de voturi. Alegerea deputatului Constantin Krakalia, care a întrunit cel mai mare număr de voturi, a fost validată, neînregistrându-se nicio contestație la dosarul acestor alegeri³⁶.

10. Județul Coțmani

Alegerile pentru județul Coțmani s-au desfășurat la 27 mai 1920, iar validarea acestora a fost propusă în ședința A.D. din 23 iunie 1920 de către raportorul Gh. Cantacuzino. S-au înscris 6 946 de alegători; votanți – 4 986; voturi valabile – 4 854; voturi anulate – 132. Ion Heșca, care a obținut 3 683 de voturi, a fost declarat deputat al județului Coțmani. La alegeri s-au prezentat și Iosif Vihovici – 703 voturi; Constantin Zenta – 226 de voturi; D. Rusnac – 186 de voturi; C. Angelescu – 56 de voturi³⁷.

11. Județul Vijița

În ședința A.D. din 23 iunie 1920, raportorul S. Neagu a propus validarea alegerilor pentru județul Vijița, desfășurate la 27 mai 1920. În circumscripția electorală Vijița, la alegeri s-au prezentat patru candidați: Anton Lukasiwicz (2 224 de voturi), Gheorghe Spetco (1 459 de voturi), Teodor Bujor (708 voturi) și Nicu Săveanu (48 de voturi). Numărul votanților a fost de 4 522, iar 83 de voturi au fost anulate. Județul Vijița a fost reprezentat în A.D. de către Anton Lukasiwicz, a cărui candidatură a fost validată, neînregistrându-se la dosar nicio contestație³⁸.

³⁵ „Monitorul Oficial”, Partea neoficială, nr. 46, 1 iunie 1920, p. 1436; accesat online, în 17 februarie 2015, la adresa <http://www.digibuc.ro/colectii/monitorul-oficial-iunie-1920-c7627>.

³⁶ D.A.D., M.O., nr. 4, 26 iunie 1920, p. 9.

³⁷ *Ibidem*, p. 21.

³⁸ *Ibidem*, p. 8.

12. Județul Vășcăuți

Validarea alegerilor pentru județul Vășcăuți, desfășurate la 3 iunie 1920, a avut loc în ședința A.D. din 25 iunie 1920, la propunerea raportorului Gh. Cantacuzino. La aceste alegeri s-au prezentat patru candidați, iar rezultatul a fost următorul: votanți – 4 997; voturi anulate – 497; Toma Ionescu – 2 659 de voturi; Eudoxie Gribovschi – 1 026 de voturi; Cornelia Daneliuc – 516 voturi; Teodosie Mardari – 299 de voturi. A fost declarat deputat cel care a întrunit majoritatea absolută, Toma Ionescu. Mai mulți alegători din Carapciu, susținuți de către deputații Iosef Ciser, Ilie Moscovici, Iosef Mayer, Eftimiu Gherman, Iuliu Haszkal, Francisc Geistlingher, au cerut invalidarea acestei alegeri, din cauza faptului că Isidor Țurcanovici, membru al Partidului Socialist, reprezentantul acestora, nu a fost lăsat să candideze, invocându-se faptul că nu era cetățean român și că se afla sub control polițienesc. Acesta a fost ofițer austriac până la prăbușirea Monarhiei Austro-Ungare, a intrat în serviciul armatei ucrainene și astfel i s-a interzis accesul în Bucovina. Ilie Moscovici a susținut o interpelare referitoare la acest caz, expunând situația lui Isidor Țurcanovici, iar deputatul Aurel Țurcan (circumscripția Vicovu de Sus, județul Rădăuți) a argumentat decizia autorităților de a respinge această candidatură în interpelarea prezentată în ședința A.D. din 25 iunie 1920³⁹. În urma supunerii la vot, contestația a fost respinsă și Toma Ionescu a fost validat ca deputat al județului Vășcăuți⁴⁰.

13. Județul Siret

În ședința A.D. din 23 iunie 1920, raportorul Gh. Cantacuzino a propus validarea alegerilor pentru județul Siret, desfășurate în perioada 25–27 mai 1920. Aici s-au prezentat patru candidați, rezultatul fiind următorul: alegători înscriși – 11 800; votanți – 7 113; voturi valabile – 6 997; voturi anulate – 116; majoritate absolută – 3 499; Vasile Grigorcea – 4 018 voturi; Ion Cocârlă – 2 328 de voturi; Amfilochie Burac – 331 de voturi; Constantin Brăileanu – 257 de voturi. Întrunind majoritatea

³⁹ D.A.D., M.O., nr. 6, 29 iunie 1920, p. 72.

⁴⁰ *Ibidem*, p. 71–72.

absolută și neexistând contestații la dosar, Vasile Grigorcea a fost declarat deputat al județului Siret⁴¹.

⁴¹ D.A.D., M.O., nr. 4, 26 iunie 1920, p. 30. Vasile Grigorcea a făcut parte din Comisia pentru grupul interparlamentar român al Uniunii interparlamentare. Cf. Idem, nr. 89, 6 mai 1921, p. 2019.

Tabelul 1
Tabel deputați, sesiunea 1920–1922

Nr. crt.	Județul/orașul	Liste/circumscripții electorale	Nr. mandate alocate	Nr. votanți	Nr. voturi anulate	Candidați/nr. voturi obținute	Deputați validați/partidul
1.	Suceava	Șapte liste electorale	4	23 089	2 202	Vasile Tomegea (9 693) Virgil Tempeanu (9 630) Ion Zelea-Codreanu (7 039) Ion V. Crețu (7 032) Toader Crețu (9 557) Ștefan Dimitriu (9 535) Constantin Demetrescu (6 923) Mihai Zăhărescu (6 825)	Vasile Tomegea (Partidul Naționalist Democrat) Virgil Tempeanu (Partidul Naționalist Democrat) Ion Zelea-Codreanu (Partidul Naționalist Democrat) Ion V. Crețu (Partidul Naționalist Democrat) Toader Crețu (supleant) Ștefan Dimitriu (supleant) Constantin Demetrescu (supleant) Mihai Zăhărescu (supleant)
		Circumscripția electorală Suceava	1	7 335	256	Eusebie Popovici (4 335) Filaret Doboș (2 073) Ion C. Brătianu (671)	Eusebie Popovici (Partidul Poporului)
2.	Câmpulung	Câmpulung	1	5 976	221	Ion Candrea (2 765) Vasile Lițu (1 581) Iorgu G. Toma (1 409)	Ion Candrea (Partidul Poporului)
3.	Gura-Humorului	Gura-Humorului	1	6 292	35	Dorimedont Popovici (5 138) Nicolai Ardeleanu (776) Dumitru Gavrilescu (181) Ioan Brătinau (95) Romulus Reuț (67)	Dorimedont Popovici (Partidul Poporului)
4.	Rădăuți	Rădăuți–oraș	1	4 332	138	Vasile Bodnărescu (1 981) Ifrim Popescu (1 132) Constantin Nastasi (453) Teofil Simionovici (431) Constantin Brăilean (104) Vasile Strătescu (93)	Ifrim Popescu (Partidul Poporului)
		Vicov de Sus	1			Aurel Țurcan Ion Nistor	Aurel Țurcan (Partidul Poporului)
5.	Storojineț	Storojineț	1	4 818	145	Alfred Kohlruss (2 328) Aurel Morariu (1 873) Florea Lupu (472)	Alfred Kohlruss (Gruparea germană)
		Ciudei	1	6 037	220	Vasile Ungureanu (3 347) Vasile Gheorghiu (2 212) Constantin Onciul (258)	Vasile Ungureanu (Partidul Democrat al Unirii)

6.	Cernăuți – oraș	Patru liste electorale	3	10 787	357	George Grigorovici (6 728) Iacob Pistiner (6 421) Benno Straucher (3 261) Rudolf Gaidosch (5 946) Norbert Kipper (2 864) Iosef Bierrer (2 755)	George Grigorovici* (Partidul Social Democrat) Iacob Pistiner (Partidul Social Democrat) Benno Straucher (independent) Rudolf Gaidosch (supleant) Norbert Kipper (supleant) Iosef Bierrer (supleant)
7.	Cernăuți	Boian	1	6 024	51	Constantin A. Dragonesi (4 930) Mihael Hamick (839) Dimitrie Țopa (204)	Constantin A. Dragonesi (Partidul Poporului)
		Cuciurul Mare	1	4 889	81	Modest Cezar Scalat (3 174) Nicolae Mitencu (1 634)	Modest Cezar Scalat (Partidul Poporului)
8.	Zastavna	Zastavna	1	4 061	69	Constantin Krakalia (2 994) Casian Bohateret (640) Dimitrie Mihailiuc (279) Vasile Sion (79)	Constantin Krakalia (Partidul Social Democrat)
9.	Coțmani	Coțmani	1	4 986	132	Ion Heșca (3 683) Iosif Vihovici (703) Dumitru Rusnac (186) Constantin Zenta (226) Constantin Angelescu (56)	Ion Heșca (Partidul Social Democrat)
10.	Vijnița	Vijnița	1	4 522	83	Anton Lukasiwicz (2 224) Gheorghe Spetco (1 459) Teodor Bujor (708) Nicu Săveanu (48)	Anton Lukasiwicz (Partidul Poporului)
11.	Vășcăuți	Vășcăuți	1	4 997	497	Toma Ionescu (2 659) Eudoxie Grabovschi (1 026) Cornelie Daneliuc (516) Teodosie Mardari (299)	Toma Ionescu (Partidul Democrat)
12.	Siret	Siret	1	7 113	116	Vasile Grigorcea (4 081) Ion Cocârlă (2 328) Amfilochie Burac (331) Constantin Brăileanu (257)	Vasile Grigorcea (Partidul Poporului)

Sursa: D.A.D., M.O., nr. 4, 26 iunie 1920, p. 8–10, 21; nr. 5, 27 iunie 1920, p. 33–35, 47–49; nr. 6, 29 iunie 1920, p. 71–74; nr. 8, 1 iulie 1920, p. 104–105; nr. 74, 5 aprilie 1921, p. 1501; nr. 89, 6 mai 1921, p. 2019.

* George Grigorovici a optat pentru mandatul de senator.

Tabelul 2
Comisiile permanente ale Adunării Deputaților*

Nr. crt.	Comisia	Nr. membri	Deputați bucovineni
1.	Comisia de administrație generală, județeană și comunală	37	Dorimedont Popovici
2.	Comisia de afaceri străine	37	Vasile Grigorcea, Iacob Pistiner
3.	Comisia de agricultură, păduri și domenii	37	Modest Cezar Scalat, Aurel Țurcan**, Constantin Krakalia
4.	Comisia armatei și marinei militare	37	Ifrim Popescu
5.	Comisia de instrucție publică, culte și bele-arte	37	Eusebie Popovici, Constantin Krakalia, Toma Ionescu
6.	Comisia financiară și bugetară	72	Anton Lukasiwicz, Eusebie Popovici, Iacob Pistiner
7.	Comisia de lucrări publice, căi ferate, căi de comunicație, marină comercială	37	Ion V. Crețu, Benno Straucher, Rudolf Gaidosch
8.	Comisia de comerț, industrie, mine și vămi	37	Modest Cezar Scalat
9.	Comisia muncii, asigurărilor de prevedere socială și economie	37	Aurel Țurcan
10.	Comisia de sănătate și igienă publică	19	–
11.	Comisia de legislație civilă, comercială și criminală	37	Vasile Grigorcea, Alfred Kohlruss
12.	Comisia de legislație fiscală	19	Constantin A. Dragonesi
13.	Comisia de disciplină, incompatibilitate și imunitate	21	Dorimedont Popovici, Virgil Tempeanu
14.	Comisia de poștă, telefon și telegraf	37	Ion V. Crețu, Ifrim Popescu, Rudolf Gaidosch
15.	Comisia de indigenate și recunoașteri de persoane morale	21	Ion Candrea
16.	Comisia de petiții	21	Vasile Tomegea

Sursa: D.A.D., M.O., nr. 18, 29 decembrie 1920, p. 374–379, 395–396.

Tabelul 3
Secțiunile Adunării Deputaților***

Nr. crt.	Secțiunea	Nr. membri	Deputați bucovineni
1.	Secțiunea I	49	Anton Lukasiwicz, Alfred Kohlruss, Vasile Grigorcea, Ion Heșca

* Acestea au fost organizate conform art. 65 din Regulamentul de funcționare a A.D.: „Numărul membrilor comisiei de ales se raportează la numărul total al deputaților, pentru a se stabili câți deputați dau un membru în comisie și fiecare grupare va avea atâția membri în comisie de câte ori numărul membrilor ei va cuprinde acel număr de deputați. În cazul când mandatele în comisie nu au fost complet atribuite în modul arătat mai sus, locurile vacante vor fi atribuite reprezentanților grupărilor, după însemnătatea fracțiunilor”.

Cf. D.A.D., M.O., nr. 18, 29 decembrie 1920, p. 374–379, 395–396.

** Aurel Țurcan a demisionat din această comisie în anul 1921. Cf. D.A.D., M.O., nr. 74, 5 aprilie 1921, p. 1501.

*** Secțiunile (conduse de un președinte, doi secretari și unul sau mai mulți raportori) erau organizate, conform Regulamentului A.D, la începutul sesiunii parlamentare. Numărul acestor secțiuni se stabilea în funcție de numărul județelor, iar componența secțiunilor în care era împărțită A.D. se realiza prin tragere la sorți. Acestea verificau și validau alegerile, dezbăteau proiectele de lege și numeau, ulterior, delegații din partea fiecărei secțiuni. Aceștia se constituiau într-un comitet al delegaților, care urma să cerceteze din nou proiectele de lege, înainte de a fi propuse spre adoptare.

2.	Secțiunea II	50	Aurel Țurcanu
3.	Secțiunea III	49	George Grigorovici, Constantin A. Dragonesi
4.	Secțiunea IV	46	Constantin Krakalia, Modest Cezar Scalat
5.	Secțiunea V	49	Toma Ionescu, Vasile Ungureanu
6.	Secțiunea VI	49	Iacob Pistiner, Eusebie Popovici, Dorimedont Popovici, Ifrim Popescu
7.	Secțiunea VII	48	Ion Candrea

Sursa: D.A.D., M.O., nr. 12, 3 iulie 1920, p. 171–172.